

MÉSZÁROS ISTVÁN

„Élő tanyák, virágzó homoki kultúrák”

LEADER-Kistáj Gerje-Sztók Akciócsoportja
a Dél-Pest megyei kistérségben *

A helyi akciócsoport területének lehatárolása

A helyi akciócsoport területe a ceglédi statisztikai kistérségben korábban már jól együttműködő települések köréből szerveződött a vidéki települések kritériumainak megfelelően. A terület Pest megye déli határán, Bács-Kiskun és Jász-Nagykun-Szolnok megyék szomszédságában fekszik. A kistáj a Homokhátságához tartozik.

A települések között egy mezővárosi múltra visszatekintő, ma is főleg élelmiszeripari és mezőgazdasági vállalkozásokkal rendelkező város (Nagykőrös) található, mely az akciócsoport központja. A tíz település gazdasága jellemzően a mezőgazdaságra épül, széles terményskálát kínálva.

Az akciócsoport összetétele

Az akciócsoportban részt vesz a LEADER-Kistáj valamennyi részvételi joggal rendelkező önkormányzata (10). A további szereplőket elsősorban a kistérségi fejlesztésben eddig kifejtett tevékenységük alapján hívtuk meg. Elismert, közmegebecsülésnek örvendő intézmények (3), vállalkozók (8) és civil szervezetek (5) a felkért résztvevők. Fontos szempont volt a fentiekén túlmenően az is, hogy eddigi tevékenységükre mennyire volt jellemző az innovativitás, a bátor kezdeményezés, a másokkal való együttműködési készség. Mivel szerepük a stratégiai terv kidolgozásában, és még inkább a majdani megvalósításban egyértelmű dominanciával bír, ezért a konstruktív hozzáálláson túl a kudarcűrő képességüket is elemeztük.

*Mészáros István által szerkesztett pályázati anyag rövidített változata.

A résztvevőket több éves működési tapasztalatuk egyértelműen alkalmassá teszi az akciócsoporthoz, illetve annak szervezeti munkájában való részvételre.

A Dél-Pest megyei készülő foglalkoztatási paktumnak is ők lehetnek majd a központi szereplői. Az akciócsoporthoz nyitott minden, a fenti elvárásoknak megfelelő, részvételi szándékát bejelentő szereplő számára.

A *HBMB-nek* (Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság) 13 szavazati jogú és 1 tárgyalási joggal rendelkező tagja van. A szavazati joggal rendelkező tagok közül 4-4 fő képviseli a köz- és a gazdasági szférát. 5 fő a civil (nonprofit) szektor képviselőinek száma. Ilyen módon a 30,8%: 69,2% a szavazatok eloszlási aránya a nem közszférát képviselők javára. A döntést az akciócsoporthoz ülése egyhangúlag hozta meg.

A HBMB tagja és elnöke a kistérségi társulás elnöke, aki egyben a vezetőszerző vezetője is. Személyében egy nagy település és térségi vezetési tapasztalatokkal rendelkező polgármestert tisztelhetünk. Két másik polgármester kollégája hasonló erényekkel rendelkezik, tapasztalatukkal és térségi ismeretükkel jelentős mértékben tudják segíteni célkitűzéseink elérését. A Művelődési Központ igazgatója több éves művelődési igazgatási gyakorlattal rendelkezik, a kistáj legnagyobb ilyen intézményének a vezetője. Magas szintű szakmai ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező kollégáival együtt biztos pontját képezik a projektnek.

A HBMB 4 vállalkozó képviselőjének nagyon fontos szerepe lesz az egyes intézkedések gazdasági jellegű feladatainak kidolgozásában és a megvalósítás szakmai levezénylésében. Eddigi sikeres tevékenységük megfelelő garanciát nyújt az eredményes projekt-munkához.

A civil szektor szereplői a településfejlesztés terén helyi és térségi gyakorlattal, tapasztalattal rendelkeznek. A csemői faluszépítők eredményes munkáját mutatja az európai szép települések mozgalomban elért kiváló helyezések; a nagykovácsi vállalkozók már túl vannak a XIV. sikeres vállalkozói kiállítás és vásár rendezvényükön is; a törteliek már a határon túl is híresek tanyás programjaikról, különösen Tanyai Színházuk révén. A Civil Szövetség (melynek több mint 50 tagja van) részt vesz a térség civil szervezeteinek segítésében, valamint a régió és a kistérség civil egyeztető fórumainak munkájában is.

A LEADER-Kistáj célkitűzései:

- csökkenjen a tanyán élők kiszolgáltatottsága,

- nőjön a szociális és gazdasági integráció,
- kevesebben éljenek majd segélyből, emelkedjen az önfenntartásra képes családok száma,
- álljon meg az elesett rétegek expanziója, erősödjön a szolidaritás tanyasiak és falusiak/városiak között,
- növekedjen a civilizációs hátrányaitól időben megszabadítható gyermekek száma,
- esély az „élő tanyák, virágzó homoki kultúrák” újraéledésére/fenntartására.

Feladat:

- az önfenntartó és részfoglalkozású mezőgazdasági termelők kereső tevékenységi körének bővítése; tanyasi megélhetési stratégiák megismertetése,
- a természeti és épített környezet értékeinek védelme és megóvó piacosítása,
- az információ-áramlás, a kommunikációs kapcsolatok hálójának erősítése,
- a falusi/tanyai turizmus fejlesztése,
- infrastruktúra-fejlesztés és karbantartás a tanyás övezetekben és a falvak külterületein,
- a közösségfejlesztés támogatása – a társadalmi kohézió erősítése a tanyás térségekben,
- civil szervezetek létrejöttének támogatása,
- a vidéki infrastruktúra fejlesztése,
- a megélhetést nyújtó tevékenységek bővítése, a mezőgazdaság diverzifikációja,
- az alkalmazkodáshoz szükséges új tudásanyag elterjesztését és a képességek fejlesztését szolgáló szakképzés kiterjesztése,
- a vidéki gazdaság megerősítése, foglalkoztatási és jövedelemtermelési képességének fokozása.

A kulcsproblémák, amelyekre a helyi vidékfejlesztési terv megoldást nyújt

- polarizált demográfiai szerkezet: előregedés ellenére, a szociális migrációnak köszönhetően, egyre növekvő számú fiatal él a térségben,

-
- a szociális szuburbanizáció a belterület és a tanyavilág közötti térbeli, gazdasági, társadalmi szegregációt erősíti,
 - a tanyák funkcióváltása a hagyományos tanyasi szolidaritás és kooperáció gyengülését eredményezi, a tanyavilágot mindinkább az atomizálódás jellemzi,
 - az intézmények a szolgáltatások a tanyán élőknek nem minden esetben elérhetők,
 - a civil társadalom szerveződését egyrészt az értelmiségi elit gyengesége, a helyi társadalomhoz való gyenge kötődése, másrészt a tőkeerős vállalkozások hiánya és/vagy egyoldalú mezőgazdasági jellege korlátozza,
 - a helyi közéletbe nem integrálódnak a tanyán élők és a leszakadók,
 - a Kistáj gazdasági központjának elhúzódó regenerálódása, a helyi gazdasági potenciál tartós gyengesége, foglalkoztatási kapacitások szűkössége,
 - a potenciális munkavállalók alacsony képzettsége miatt a nem vonzóak a külső befektetőket,
 - a szezonális, fekete foglalkoztatás erőteljes jelenléte a munkaerőpiacon,
 - a mezőgazdaság termelő pozíciójára kedvezőtlenül hat, hogy a térség legnagyobb fölvasárló és integráló cége, a Nagykőrösi Konzervgyár helyzete továbbra sem stabilizálódik,
 - a külterületen élők aránya miatt szükségszerű vezetékes szolgáltatások kiépítése, fenntartása relatíve drága,
 - a tömegturizmus igényeit nem elégíti ki a Kistáj, nincs jelentős turisztikai forgalmat generáló természeti, kulturális, történelmi látni-való,
 - gondot jelent, hogy a látgy turizmus iránt érdeklődő fogyasztói csoportok turisztikai aktivitása alacsony, ami az ágazat gyenge eltartó képességét eredményezi,
 - az ingyenes, nagy tömeget megmozgató önkormányzati rendezvényekhez nem kapcsolódnak olyan idegenforgalmi szolgáltatások, amelyek képesek lennének egy-egy vállalkozás eltartására,
 - a tőkeszegénység, az alacsony szintű idegennyelv-ismeret gátat szab a minőségi turisztikai termékek kialakításának, ami megnehezíti az igényesebb, de nagyobb költsései mutatójú vendégek megnyerését.

**Belső erőforrások, értékek, amelyekre
a helyi vidékfejlesztési terv épít**

- Erős a LEADER-Kistáj lakóinak életösztöne.
- A községekben kiépült az oktatási, egészségügyi és szociális alapellátás.
- A jelentős számú civil szervezet és az önkormányzatok törekednek a helyi identitás és a társadalmi kohézió erősítésére.
- Kialakult a helyi adottságokhoz, léptékekhez igazodó kis- és középvállalkozások köre.
- A mezőgazdasági kistermelés sok családnak nyújt szerény, de a lecsúszástól megóvó megélhetést, és kialakult egy mezőgazdasági vállalkozó réteg is.
- A mezőgazdasági kistermelők, vállalkozások piaci pozíciójának javulását eredményezi, hogy a Kistáj rendelkezik már jól működő új típusú termelő- és értékesítő-szövetkezetekkel.
- A kilencvenes években megvalósult beruházásoknak köszönhetően az alapvető közműves ellátás (áram, vezetékes víz, gáz, telefon) biztosított a településeken.
- A községek közúton könnyen megközelíthetők, közvetlen közelben húzódik az M5-ös autópálya és a 4-es számú főút. Kb. 2013-ra megépül a 8-as főút.
- A tömegközlekedést Volánbusz Rt. biztosítja a Kistáj településein, amelynek köszönhetően valamennyi településről elérhetők a szomszédos központok.
- A Kistáj településeiből kettő rendelkezik vasútállomással.
- Az érintett terület könnyen elérhető, így széles a potenciális látogatók köre. Nem csupán belföldi, de külföldi turisták számára is könnyen megközelíthető a Kistáj és közel fekszik Kelet-Közép-Európa egyik legnagyobb idegenforgalmú területéhez, a magyar fővároshoz.
- Természeti értékekben gazdag terület, az adottságok kedveznek a falusi, tanyai, kerékpár, horgász és vadász turizmusnak.
- Néhány község már országos hírnévre tett szert, megkezdődött turisztikai arculatuk kialakítása is.

A külső, tágabb környezet felől veszélyeztetik a célterület gazdaságát, társadalmát, környezetét

- Folyamatos szociális szuburbanizáció, a tartós szegénység felerősíti a negatív szelekciós folyamatokat, s ez a tanyavilág és a tanyákon élők, a leszakadó csoportok visszafordíthatatlan szegregációjához, a szegénység és a hátrányok reprodukciójához vezet.
- A tartós, strukturális munkanélküliség mértéke nem csökken, egyrészt a meglévő kapacitások további összezsugorodása, másrészt a cégek munkaerőt kiváltó technológiai fejlesztései következtében.
- A szomszédos városok gazdasága csak a kvalifikált munkaerőt vonzza, ez a helyi rendelkezésre álló munkaerő összetételét az alacsony képzettségűek körére szűkíti.
- A nélkülözhetetlen közlekedési, úthálózati fejlesztések elmaradása miatt a Kistájat nem éri el az erősödő gazdaság dinamizmusa, s tartóssá válik a tanyavilág elszigetelődése.
- Magyarország uniós csatlakozásával nem csupán a többletforrások érkeznek hazánkba, hanem az előírások, határértékek is szigorodtak, ami komoly anyagi következményekkel jár.
- A legmodernebb informatikai fejlesztések az alacsony népsűrűség miatt még mindig nem minden településen, és tanyákon egyáltalán nem érhetők el, így újra termelődhet a falvak infrastrukturális elmaradottsága, s ez károsan befolyásolja versenyképességüket.
- A környező települések ismertebb turisztikai vállalkozásai jobban ki tudják aknázni az új lehetőségeket, és vendégeket csábítanak el.
- Nem sikerül csökkenteni a szezonalitást, a vendégforgalom esetleges, kiszámíthatatlan marad, a vállalkozások forgalma tervezhetetlenné válik, s ez gátolja a beruházási hitelekhez való hozzáférést.

Lehetőségek, amelyek terveink szerint kínálkoznak a célterületen élők, illetve működők számára

- A térség városi központjainak gazdasági megerősödésével kialakuló középosztály szívesen költözik a kellemes természeti és lakókörnyezetet kínáló falvakba, tanyákra, amelyek a lakóhelyi és rekreációs szuburbanizáció célterületeivé válnak.
- Az önkormányzatok, az önkormányzati intézmények és a civil szféra összefogásával elérhetők olyan állami és alapítványi támogatási for-

rások, amelyekkel megerősíthető a helyi oktatási és szociális rendszer, ezáltal lehetőség nyílik a hátrányos helyzetű, leszakadó csoportok és a tanyán élők integrálására.

- A szomszéd városok növekedésének induló gazdasága dinamizálja a helyi gazdaságokat, jelentős foglalkoztatási kapacitások alakulnak ki, amelyre fölfűződnek a közlekedési tengelyek mentén fekvő falvak.
- A térség-régió legjelentősebb városa, Kecskemét munkaerő-igénye a térségben is kifejti felszívó hatását, ami az életszínvonalra is kedvezően hat.
- Az úthálózat és a közlekedés fejlesztésének köszönhetően a falvak bekapcsolódnak a régiós gazdaság véráramába.
- Új technikák, technológiák válnak elérhetővé, ami mérsékelt költségek mellett a külterületi lakóingatlanok ellátását lehetővé teszi.
- Európai Unió által társfinanszírozott támogatásokkal jelentős környezetvédelmi és infrastrukturális beruházások valósulhatnak meg.
- A tervezett országos gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése érinti a Kistájat.
- Új rétegeket sikerül megnyerni a tágan vett térség számára, a megnövekedett vendégforgalom, megfelelő turisztikai kínálat esetén pozitívan hat a környező településekre.
- A Kistáj idegenforgalmi jelentőségét megnöveli az M5-ös autópálya magyar-szerb határig való kiépítése.
- A térségben üdülők fogyasztóként jelennek meg a helyi piacon: személyi szolgáltatásokat, árukat vásárolnak, alkalmi munkaerőt foglalkoztatnak.

A helyi vidékfejlesztési terv célcsoportjai, kedvezményezettjei

A helyi vidékfejlesztési terv elsődleges célcsoportja a LEADER-Kistájat alkotó tíz település tanyás gazdálkodói, a megtartó falu, az ott működő családi, kis- és közép vállalkozások, civil szervezetek és önkormányzatok. Az unikális helyi értékeket bemutatni és művelni képes vidéki népesség. A program kedvezményezettjei az itt élő lakosság, a térségben működő civil és gazdasági szervezetek, önkormányzatok.

A helyi vidékfejlesztési terv hosszú távú stratégiai elképzelései, 10–15 év távlatára vonatkozó jövőképe a „klasszicizálódó” falvak a helyi mértékekhez és értékekhez igazodó gazdaság fejlődése talaján.

A Kistáj gazdaságának értéke, hogy mindenütt megerősödött néhány olyan kisvállalkozó, aki munkájának, s az itteni családoknak kínált munkalehetőségeknek köszönhetően a helyi társadalomban is megbecsülésnek, tekintélynek örvend. A helyi gazdaság legvalószínűbb útja a gazdasági hagyományokhoz igazodó, a kisvállalkozások által meghatározott, bár nem dinamikus, de organikus, kiegyensúlyozott fejlődés.

A jövőkép megvalósítását célzó helyi vidékfejlesztési terv átfogó és specifikus céljai

A vidékfejlesztés eszköztárával, a Kistáj szereplőinek szervezésével a fenntartható fejlődés megalapozása. Az Élhető Tanyás Kistáj megvalósítása a tanyák gazdasági funkciójának újraélesztésével, a megtermelt javaknak a turizmus eszközeivel való piacra jutásának biztosításával történhet.

Specifikus célok:

1. A tudásbázis növelése, a közösségek erősítése.
2. Az eltartóképesség fokozása.
3. Élhető kistáj megteremtése.
4. Hálózat-építés, az ágazati együttműködés erősítése.

A fejlesztési prioritások megvalósítását szolgáló intézkedések – az intézkedés keretében megvalósuló tevékenységek

1. Flexibilis képzések gerjesztése, valamint a tanyán és vidéken élő gyerekek felzárkóztatása

A munkanélküliek képzése éppen úgy szolgálja a munkaerőpiacra való kerülésüket, mint az önfoglalkoztató kisvállalkozások továbbfejlődését, piaci pozíciójuk stabilizálódását.

A kistáj gyermekeinek lehetőséget kell teremteni a korszerű ismeretek elsajátítására.

Tevékenységek:

- Homoki gazdálkodásra való felkészítő képzések lebonyolítása.
- Kistáji szakvezetők, idegenvezetők képzése.
- Kistáji környezeti nevelés program megvalósítása óvodákban és általános iskolákban.

2. *Kulturális örökségünk megőrzése és a kistáji identitás erősítése*

A társadalmi változások eredményeként a tanyasi lét pejoratív jelentést kapott, melynek eredménye, hogy a fiatalok nem érdeklődnek a tanyasi és falusi élet iránt. Célunk a Kistáj kulturális értékeinek széleskörű megismertetésével a kistáji identitás erősítése.

Tevékenységek:

- Tanyai táborok szervezése.
- Hagyományőrző programok létrehozása.

3. *A civil szervezetek működési hatékonyságának erősítése, a tanyavilágban élők integrációja*

A civilek szervezetlensége országos probléma. A Kistáj civil szervezeteinek szerveződése korábban megindult, melyet a program keretében erősíteni akarunk céljaink megvalósulása érdekében.

Tevékenységek:

- Civil szervezetek hálózatának kialakítása a program megvalósítására.
- Civil konferencia szervezése a kistáji szervezetek számára.

4. *Ökológiai gazdálkodás és a termelés korszerűsítésének gerjesztése*

A helyi gazdaság tartós szereplőinek ígéretes gazdaságok továbblépéséhez, piaci pozíciójuk megerősítéséhez olyan beruházások és ismeretek szükségesek, amelyek azon túl, hogy a termelés minőségét és hatékonyságát szolgálják, igazodnak az EU-s környezetvédelmi normákhoz, technológiai és a minőségvédelmi előírásokhoz.

Tevékenységek:

- Környezeti szemléletformáló előadások tartása a gazdálkodóknak.
- Új típusú, ágazati együttműködések kistáji modelljének kialakítása.

5. *Önfenntartó gazdálkodás gerjesztése*

A kistáj vállalkozásainak megerősödéséhez olyan beruházások és fejlesztések szükségesek, amelyek egyrészt a már meglévő kapacitások, létesítmények fejlesztését célozzák, másrészt a kínálat bővítését szolgálják.

Tevékenységek:

- Alternatív energia alkalmazásának kidolgozása a tanyagazdaságokban.
- GERJE-SZTŐ LEADER- KISTÁJ védjegyszerének kidolgozása.
- Minta tanyagazdaságok kialakítása a Kistájon.
- Kistáji termékek értékesítő sátrának kialakítása és működtetése.

6. *Környezetvédelmi fejlesztések és a természeti környezet fejlesztésének gerjesztése*

A Kistáj tanyavilágában a háztartási és termelési hulladékok kezelése csak esetenként megoldott.

A természeti környezet bemutatására jó lehetőséget kínálnak a sétáló utak és a tanösvények. A Kistáj egyedi természeti értékekkel rendelkezik, melyek szinte csak szakmai körökben ismertek.

Tevékenységek:

- A tanyagazdaságokban komposztálók kialakítása.
- Egyedi szennyvíztisztító eljárások alkalmazásának kidolgozása a tanyagazdaságokban.
- Hulladékgyűjtés szervezése a tanyavilágban.
- Sétáló utak, tanösvények, pihenőhelyek kialakítása és fejlesztése.

7. *Vidéki jellegű, GERJE-SZTŐ településkép, -arculat kialakítása*

Azoknak térségeknek, településeknek van esélye arra, hogy a számukra kívánatos gazdasági szereplőket, odalátogató, ott időző turistákat, netán jövőbeli lakópolgárokat vonzzanak magukhoz, amelyek ismerik saját értékeiket, és tisztában vannak korlátaikkal is.

Tevékenységek:

- Csemő Virágos Település mintájának megvalósítása a Kistáj településein Települések minősítési rendszerének kialakítása, a LEADER-Kistáj települései közötti verseny forgatókönyvének és értékelési rendszerének kidolgozása.

8. *Östermelők, családi gazdaságok és mezőgazdasági KKV-k megerősödésének gerjesztése*

A Kistáj gazdálkodói által előállított mezőgazdasági termékek minőségi, mennyiségi és információs problémák miatt nem jutnak el a

megfelelő piacokra. A Kistáj gazdálkodóinak horizontális szervezése lehetővé teszi a táj terménykínálatának kialakítását és a termelés szervezését.

Tevékenységek:

- Tanyagazdaságok hálózatának kialakítása.
- Majorságok hálózatának kialakítása.
- Gazdasági információs és tanácsadói szolgáltatás létrehozása.

9. *Turisztikai szolgáltatások fejlesztése*

A Kistáj lakosságának kiegészítő jövedelemforrást és a megtermelt termékek értékesítését jelenheti a turizmus. A kínálat feltérképezése és az erre alkalmas csatornákon történő kiejánlása felkelti a potenciális látogatók érdeklődését a LEADER-Kistáj iránt.

Tevékenységek:

- Kistáji turisztikai, 1–2–3 napos programcsomagok kidolgozása.
- Tematikus utak kidolgozása.
- Kistájunk ízei – gasztronómiai kínálat kialakítása és a kistáji vendéglátóhelyeken való bevezetése.
- GERJE-SZTŐ Információs hálózat kialakítása a településeken.
- Tematikus utak állomásaiknak kialakítása.

10. *Franchise rendszer és menedzsment létrehozása*

A program fenntarthatóságát biztosítja az intézkedés, melynek keretein belül megteremtjük azt a mintaértékű rendszert, ami koordinálja és menedzseli a programban résztvevő szereplőket.

Tevékenységek:

- Szabályozási rendszer kialakítása és a működési rendszer alapjainak kidolgozása.
- Infokommunikációs és szolgáltató rendszer kidolgozása.
- PR- és marketingstratégia kidolgozása, eszközeinek megvalósítása.
- Kistáji programiroda hálózat létrehozása és működtetése.

A helyi vidékfejlesztési terv hatásai az esélyegyenlőség növelésére

A területen élő fiatalok helyzetére gyakorolt hatás

Az oktatási intézményekben folyó képzés tartalmának bővítése révén javul az oktatás és a nevelés eredményessége, mérséklődnek a tanyán élő, illetve roma, szegény családokból érkező gyermekek hátrányai, általában javulnak a modern munkaerő-piaci elvárásokhoz illeszkedő, magas szintű és korszerű szakmát biztosító iskolákba való továbblépés esélyei.

A táborok és hagyományörző programok megismertetik a fiatalokat a vidéki élet értékeivel, erősítve az identitástudatukat.

A területen élő nők helyzetére gyakorolt hatás

A program keretein belül megvalósuló képzések biztosítják az otthon maradó nők foglalkoztatását a családi vállalkozásokban. A program alternatív jövedelemszerzést teremt a családok számára a falusi és tanyai turizmus megalapozásával.

A terület hátrányos helyzetű társadalmi csoportjaira, különösen a romák helyzetére gyakorolt hatás

A roma népesség száma jelentős a Kistájon. Ők is abba a megkülönböztetett célcsoportba tartoznak, akik önmaguk által nem képesek bekapcsolódni ebbe az önfejlesztő folyamatba.

Képviselőik közreműködésével lehetőség teremődik számukra, hogy a (felnőtt-) képzésben is és az azt követő munkaválasztásban is részt tudjanak venni. Elsősorban nem a vállalkozóvá válás alternatíváját, hanem a munkaerőpiacon való részvétel egyenlő esély megteremtésének a lehetőségét kínálja fel számukra a program.

A program LEADER-szerűsége, innovatív, kísérleti jellege

A LEADER-Kistáj számára az egyedüli kitörési pont, mint lehetőség, a pályázaton való sikeres részvétel. A LEADER stratégiai tervezés lehetővé teszi számunkra, hogy az egyébként potenciálisan meglévő képességeit a Kistáj aktivizálni tudja.

Ilyen módon

- A területi alapú megközelítés lehetővé teszi azt, hogy a több évszázados együttműködések újraéledjenek, melynek alapja a tájhoz való érzelmi kötődés. A belső erőforrások koncentrált kihasználása kizárólag a helyi aktorok cselekvőképességén múlhat.

- Létrejönnek a magunk által választott (bár jogi státusszal nem rendelkező) döntést hozó fórumok, munkaformák – mely lehetővé teszi számunkra a kevésbé bürokrácia-függő fejlesztés megvalósítását. Olyan tervek készülhetnek, amelyek a helyi lakosság aktivizálásával készülnek, amely alkalmassá tesz arra, hogy annak megvalósítói maguk a tervek alkotói legyenek.
- Ezeknek a lehetőségeknek és képességeknek a felismerésével, és ezek birtokában, relatíve kisebb rizikóval és bátrabban tudnak/mernek vállalkozni az újszerű fejlesztési formákban való részvételre az emberek, a vállalkozások.
- Ilyen módon, a Kistájra leginkább jellemző, megélhetést biztosító, hagyományon alapuló termelési kultúrákat tudnak bevezetni, amelyeket egyébként semmilyen szinten nem támogat a monetáris politika.
- Segíti az önfenntartó családi vállalkozások kialakulását, ugyanakkor azok számára is megélhetési alternatívát kínál, akik valamilyen képesség hiányában (iskola, anyagi) nem rendelkeznek a vállalkozás beindításához szükséges forrásokkal. Az ilyen emberek számára jelenthet élet-megoldást a majorságok kínálta munka lehetősége.
- Szakmai háttér alakul ki, nem csak a gazdaság kultúrájának számára, hanem a kultúra gazdagságának a feltételei is megteremtődnek – kvázi, egy új típusú, XXI. századi falusi-tanyai életforma és életmód körvonalazódik ki a LEADER inspirációja nyomán.
- Nem csak a termelésnek az alternatíváját, mint választást teszi lehetővé, hanem segíti kialakítani a termékek kistáji turizmusban, mint fogyasztói struktúrában való értékesítését, illetve a fennmaradó készletek (tervezhető módon és szervezett szerűen) más hazai, de (lehet, hogy termék specialitása okán) akár külföldi piacon való elhelyezését is biztosítani tudja.
- A térségben sem ismert együttműködési forma jön létre a kistáji fejlesztés három meghatározó szereplője között, amely az önmaga által meghatározott és elfogadott elvek alapján valósítja meg célkitűzéseit elérését.

Együttműködési hálózatok alakulnak ki úgy az egyes ágazatok, mint a fejlesztést generáló intézmények között. Ez a hálózat nem ér véget a települések közigazgatási határával, hanem megfelelő szakmai segítséggel virtuális működést tudnak önmaguk számára megteremteni.